

BIỆN PHÁP GIÚP HỌC SINH LỚP 4 KHẮC PHỤC LỖI SAI PHỤ ÂM ĐẦU L/N TRONG PHẦN MÔN CHÍNH TẢ

Họ tên: *Trần Thị Tuyết*

Dạy lớp: *5A4- Môn văn hóa*

Trường: *Tiểu học Tân Thanh- Lạng Giang - Bắc Giang*

Tên biện pháp: *Biện pháp giúp học sinh lớp 4 khắc phục lỗi sai phụ âm đầu l/n trong phần môn chính tả.*

1. Những vấn đề khó khăn

Trong cuộc sống xã hội con người luôn luôn phải giao tiếp với nhau, có nhiều cách để giao tiếp, nhưng phổ biến và chủ yếu là sử dụng ngôn ngữ, trong đó có ngôn ngữ nói và ngôn ngữ viết. Vì vậy việc rèn cho học sinh đọc và viết đúng chính tả là vấn đề rất cần thiết.

Ở lớp 4, học sinh tiếp tục hoàn thiện kỹ năng viết đúng chính tả đã học ở lớp dưới(lớp1; 2; 3) theo hai kiểu bài: Kiểu bài Chính tả(Nghe- viết) - 27 bài. Kiểu bài chính tả Nhớ - viết gồm 8 bài. Ngoài ra các em còn được làm quen với dạng chính tả âm vần. Phần phân biệt phụ âm đầu nằm trong phần bài tập chính tả âm vần. Tuy nhiên, trong thực tế một tiết học thời gian dành cho việc rèn chính tả âm vần còn ít dẫn đến hiện tượng nhiều học sinh phát âm và viết sai phụ âm đầu.

- Đầu năm học 2021- 2022, tôi dạy lớp 4D trường Tiểu học Tân Thanh. Sau khi nhận lớp tôi tiến hành một đợt khảo sát bằng cách cho học sinh nghe- viết một đoạn chính tả và làm bài tập. Kết quả có 20/42 em sai phụ âm đầu l/n.

- Sau khi nhận thấy số lượng học sinh mắc lỗi phụ âm đầu l/n chiếm phần lớn, tôi đã tìm hiểu nguyên nhân. Tôi thấy nổi bật là do những nguyên nhân sau:

- + Một số giáo viên còn coi nhẹ vai trò của phần môn Chính tả, thậm chí một số giáo viên còn phát âm sai l/n nên việc rèn học sinh phát âm đúng gặp nhiều khó khăn.
- + Do việc tổ chức thiết kế bài của giáo viên chưa phù hợp, chưa tạo ra các hoạt động để khắc sâu kiến thức cho học sinh.
- + Do môi trường giao tiếp xã hội, đặc biệt là do phụ huynh ngọng l/n, học sinh bắt chước nên ngọng theo.

2. Biện pháp khắc phục khó khăn

2.1. Biện pháp thứ nhất: Hướng dẫn học sinh phát âm chuẩn.

Trong giờ Tập đọc, Chính tả hoặc các hoạt động ngoại khoá, tôi hướng dẫn các em cách đặt đầu lưỡi, uốn lưỡi đúng vị trí khi phát âm hai âm l/n cho thật chuẩn.

Bước 1: Hướng dẫn học sinh cách phát âm âm l:

- Đặt đầu lưỡi hơi chạm vào dưới lợi của hàm trên, sau đó bật lưỡi xuống và đẩy hơi thoát ra đằng miệng. Với cách này các em sẽ phát âm được âm l. Giáo viên cho học sinh thực hành bằng cách bịt mũi khi phát âm buộc luồng hơi theo ra đường miệng, như vậy học sinh sẽ phát âm được các tiếng có phụ âm l. Nếu học sinh nào chỉ phát âm được các tiếng có phụ âm là n thì sẽ không hoặc phát âm sẽ bị tắc như vậy các em sẽ biết mình phát âm sai và biết cách sửa.
- Hướng dẫn học sinh cách phát âm âm n: Đặt phần lớn đầu lưỡi lên phần ngạc cứng sau đó bật lưỡi xuống và đẩy hơi thoát ra theo đường mũi. Muốn kiểm tra xem đã phát âm đúng hay chưa chỉ cần bịt mũi lại, nếu khi phát âm thấy tắc hoặc

không thể phát âm được thì có nghĩa là đã phát âm đúng còn nếu vẫn phát âm được bình thường thì có nghĩa là đã phát âm n thành l.

Bước 2: Giáo viên cho học sinh phát âm các tiếng có phụ âm đầu là l/n cũng với cách tương tự. Tiếng nào có phụ âm đầu là l thì cách đặt lưỡi, đẩy hơi cũng giống như với cơ chế phát âm l. Tiếng nào có phụ âm đầu là n cũng có cơ chế phát âm giống như phát âm n.

Tôi luôn vận dụng thực hành trong các tiết tập đọc: Trong mỗi tiết tập đọc bao giờ phần đầu cũng là phần giáo viên giúp học sinh luyện đọc đúng vì đây là kĩ năng đầu tiên mà học sinh phải đạt được. Đối tượng học sinh nói ngọng l/n trong lớp khá nhiều nên giáo viên ngoài sửa các lỗi đọc sai khác thì rất chú trọng sửa lỗi phát âm l/n. Cách sửa đó là: Khi hướng dẫn học sinh luyện đọc các tiếng có phụ âm l/n giáo viên dừng lại và nhắc các em cách đặt lưỡi, kết hợp đẩy hơi, bịt mũi để phát âm giống như phần trên đã trình bày.

Trong tiết Chính tả và các tiết học khác hay khi nào nếu các em đọc, viết sai tôi sẽ yêu cầu các em sửa lỗi ngay. Để khắc sâu kiến thức, sửa lỗi triệt để cho các em có những tiết ôn Tiếng Việt tôi chỉ dành thời gian cho việc sửa lỗi l/n (MC).

2.2. Biện pháp thứ hai: Giáo viên tạo ra các hoạt động học tập nhằm khắc sâu kiến thức cho học sinh.

* Ở tiết Chính tả tôi thường cho các em phân biệt l/n bằng nhiều hình thức như:

- Tôi cung cấp các em một số mẹo phân biệt l/n khi viết:

N không (hoặc ít) kết hợp với âm đệm (chỉ có thể là : noãn) nhưng L lại kết hợp được (loè loẹt, lở loét, loà xoà, loang lổ, loắt choắt, lủn quẫn, liên lụy, luyến tiếc)

N xuất hiện trong các từ láy âm (no nê, nóng nảy, nao núng,). L xuất hiện trong các từ láy vần (lệt bết, lồm bồm, lộp bộp, lờ đờ, lai rai, lim dim, lơ mơ, lạnh chanh, lao xao, lạo xạo...)

+ Giáo viên yêu cầu mỗi em đều có một quyển Sổ tay chính tả để ghi chép lại các mẹo này. Dành sự quan tâm đặc biệt nhiều hơn cho các em mắc lỗi, nhắc lại thường xuyên quy tắc về luật chính tả để nhớ; động viên, khen ngợi kịp thời để các em phấn khởi, hứng thú học tập.

- Giáo viên phát cho học sinh những băng giấy nhỏ yêu cầu các em điền l hay n vào chỗ chấm; hay tự tìm và viết vào băng giấy các tiếng, từ, câu,... chứa phụ âm đầu l/n. Sau đó động viên các em mạnh dạn giao tiếp, chia sẻ với bạn giúp các em tìm ra lỗi của bạn đọc, viết sai đồng thời nhắc bạn sửa lại ngay. Ngoài ra, vào giờ truy bài, tôi động viên học sinh suy nghĩ tìm sau đó đọc, viết nhiều tiếng, từ, câu mà các em hay mắc lỗi chính tả l/n.

Ví dụ: Cái lọ lục bình nó lăn lông lốc

Lăn đi lăn lại nó lăn vào lò

- Tổ chức các trò chơi: Trò chơi Ai nhanh- Ai đúng, Rung chuông vàng, Tâm đầu ý hợp,...giáo viên quan sát hoặc tham gia chơi cùng học sinh, nếu có học sinh hát, đọc ngọng giáo viên cùng các bạn sửa lỗi ngay sau đó hát tiếp, chơi tiếp.
- Giáo viên cho các em chia sẻ những bài viết đúng chính tả của các bạn trong lớp và các lớp khác để học tập lẫn nhau.
- Sau cuối mỗi buổi học tôi động viên các em về nhà tìm những tiếng, từ, bài hát, những câu ca dao, tục ngữ...có phụ âm đầu l/n đọc và viết ra giấy rồi gửi cho ai mà mình thích để chia sẻ.
- Giáo viên kiểm soát việc sửa lỗi của học sinh bằng cách trao đổi thông tin với phụ huynh, kiểm tra Nhật kí học tập của các em ngay đầu giờ truy bài.

2.3. Biện pháp thứ ba: Tăng cường xây dựng đôi bạn cùng tiến để giúp các em sửa lỗi cho nhau.

- Trong các giờ truy bài, giờ Tập đọc, Chính tả, Kể chuyện, Giáo dục tập thể,...tôi luôn tạo cho các em có cơ hội chia sẻ, lắng nghe bạn tìm ra lỗi bạn đọc, viết sai và nhắc bạn sửa lỗi ngay lúc đó.
- Học sinh tích cực cùng đọc sách, báo, truyện với bạn trên lớp vào giờ truy bài, giờ ra chơi,...để phát hiện kịp lỗi sai và giúp bạn sửa lỗi.
- Những lúc ở nhà các em có thể chơi đùa cùng nhau, mạnh dạn giao tiếp, cùng học nhóm để sửa lỗi cho bạn. Cũng có khi tự mình viết những từ, tiếng, bài hát, câu ca dao, tục ngữ ra giấy...ra giấy và gửi cho bạn mình thích để bạn đọc và chia sẻ với mình.

Ví dụ: Mình rất thích khổ thơ 1 trong bài thơ Nếu chúng mình có phép lạ, bạn chép cho mình khổ thơ 1 của bài thơ này nhé. Mình cảm ơn bạn!

Bạn viết cho mình câu ca dao, tục ngữ bắt đầu bằng l hoặc n nhé!

.....

2.4. Biện pháp thứ tư: Kết hợp chặt chẽ với gia đình học sinh.

- Tôi mạnh dạn gặp gỡ phụ huynh trao đổi, chia sẻ cách sửa lỗi l/n với phụ huynh; động viên phụ huynh khắc phục lỗi phát âm sai và sửa cùng con và đề nêu gương trước con cái. Phụ huynh thường xuyên báo cáo tình hình học tập của các con cho giáo viên. Chủ động khen con đọc báo, truyện và viết cùng con để việc con sửa lỗi cảm thấy thích thú.
- Mời phụ huynh cùng tham gia các hoạt động trải nghiệm, các ngày hội lớn của nhà trường tạo nhu cầu giao tiếp giúp các em mạnh dạn, tự tin hơn.

3. Kết quả đạt được sau khi áp dụng các biện pháp.

- Kết quả khảo sát đầu năm học 2021- 2022, trước khi áp dụng biện pháp:

TSHS	Viết đúng	Tỷ lệ %	Viết sai l/n	Tỷ lệ %
42	22	52,4	20	47,6

- Kết quả khảo sát cuối năm học 2021- 2022, sau khi áp dụng biện pháp:

TSHS	Viết đúng	Tỷ lệ %	Viết sai l/n	Tỷ lệ %
42	40	95,2	2	4,8

4. Những bài học kinh nghiệm

- Giáo viên cần tạo cho học sinh môi trường học tập thích thú. Luôn tạo điều kiện để học sinh tự phát hiện, giải quyết vấn đề, tạo cơ hội cho học sinh phát huy hết khả năng của mình.
- Giáo viên thường xuyên động viên các em đọc nhiều, viết nhiều bằng mọi hình thức khác nhau. Khuyến khích các em có một quyển Sổ tay chính tả cho riêng mình.
- Khi tổ chức các hoạt động giáo viên lựa chọn hình thức luyện tập, nội dung phù hợp với học sinh của lớp mình để phát huy hết tác dụng của bài tập. Trong một tiết học giáo viên cần dành nhiều thời gian cho các bạn mắc lỗi, sửa lỗi một cách triệt để và động viên giúp đỡ kịp thời. Hình thành cho học sinh thói quen luyện đọc, viết chữ trong tất cả các môn học.
- Thường xuyên trao đổi với phụ huynh về việc học của các con trên lớp để có biện pháp giúp các em tiến bộ.

Trên đây là một số biện pháp khắc phục lỗi sai phụ âm đầu l/n mà tôi đã áp dụng trong năm học 2021-2022. Biện pháp đã được áp dụng và nhân rộng ở các khối lớp và nhận được những phản hồi tích cực.

Rất mong nhận sự đóng góp ý kiến của Ban giám khảo, bạn bè đồng nghiệp để biện pháp của tôi được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Tân Thanh, tháng 9 năm 2022

XÁC NHẬN CỦA NHÀ TRƯỜNG

KT.HIỆU TRƯỞNG

PHÓ HIỆU TRƯỞNG
Ngô Ngọc Lan

NGƯỜI VIẾT

Trần Thị Tuyết

